

EXPUNERE DE MOTIVE

În conformitate cu prevederile art.1 pct.I poz.2 din Legea nr.602/2004 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, Guvernul este abilitat să emită o ordonanță pentru reglementarea unor măsuri financiare.

În acest sens, a fost promovată prezenta Ordonanță a Guvernului pentru reglementarea unor măsuri financiare, în care sunt prevăzute următoarele:

I. Ca urmare a lipsei cadrului legal pentru achitarea de către Ministerul Finanțelor Publice a contravalorii în lei aferentă împrumuturilor de la organismele internaționale și subîmprumutate beneficiarilor finali, care trebuiau să dispună de surse proprii de plată conform legilor de ratificare a acordurilor de credite externe, au fost blocate temporar plățile la extern, ceea ce a condus la întârzierea în efectuarea plăților externe aferente garanțiilor guvernamentale generând perceperea de dobânzi de întârziere la plată de către băncile externe finanțatoare, la care se adaugă și comisioanele care nu au fost plătite de beneficiarii garanțiilor de stat, după cum urmează:

- 181.818,54 USD băncilor finanțatoare KfW Frankfurt am Main - Germania, Societe Generale - Franța, ABN AMRO Bank - Olanda, suma datorată de Societatea Comercială AZOCHIM S.A. Piatra Neamț;

- 375.219,22 EUR băncii finanțatoare Societe Generale - Franța suma datorată de Societatea Comercială GES S.A. Scăieni;

- 84.488,32 USD băncii finanțatoare KfW Frankfurt am Main - Germania suma datorată de Societatea Comercială CHIMCOMPLEX S.A. Borzești;

- 50.911,71 EUR băncii finanțatoare AKA Frankfurt am Main - Germania suma datorată de EXIMPAN S.R.L. București;

Pentru efectuarea plăților restante în sumă de 828.799,69 echivalent dolari către băncile externe finanțatoare, propunem autorizarea Ministerului Finanțelor Publice de a plăti din fondul de risc dobânzile de întârziere și comisioanele, aferente creditelor externe contractate de Societatea Comercială AZOCHIM S.A. Piatra Neamț, Societatea Comercială CHIMCOMPLEX S.A. Borzești, Societatea Comercială GES S.A. Scăieni și EXIMPAN S.R.L. București.

Având în vedere posibilitatea ca băncile externe finanțatoare să uzeze de clauza privind rambursarea anticipată, propunem crearea cadrului legal pentru efectuarea plăților restante.

II. În vederea corelării prevederilor din bugetele de venituri și cheltuieli pe anul 2005 ale regiilor autonome, societăților și companiilor naționale, societăților comerciale subvenționate de la bugetul de stat, precum și ale societăților comerciale cu capital de stat, cu modificările introduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.138/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal, se impune actualizarea acestora după intrarea în vigoare a Legii bugetului de stat pe anul 2005 nr.511/2004.

III. Având în vedere că procedura emiterii scrisorilor de garanție instituită de Legea nr.313/2004 privind datoria publică, în cazul agenților economici care rambursează împrumuturile exclusiv din surse proprii, precum și în cazul autorităților administrației publice locale, care rambursează împrumuturile din bugetele locale, este identică cu cea prevăzută anterior de Legea nr.81/1999, propunem finalizarea de către Ministerul Finanțelor Publice, în temeiul noii legi, a documentațiilor aferente scrisorilor de garanție în cazul acelor beneficiari pentru care au fost emise hotărâri ale Guvernului în temeiul Legii nr.81/1999 privind datoria publică.

IV. Pentru a pune bazele producției agricole, în condițiile existenței economiei reale de piață și asigurării capacității de a face față presiunii și competiției economice, este necesar, printre altele, să fie executat un important volum de lucrări agricole mecanizate.

Cantitatea totală de motorină estimată a se consuma anual în agricultura României este de circa 810 mil. litri, din care circa 578,8 mil. litri pentru lucrări agricole mecanizate (arat, pregătit teren, semănat, recoltat etc), 41,7 mil. litri pentru transporturi de produse specifice, circa 47,4 mil. litri pentru silvicultură, circa 2,4 mil. litri pentru activități de pescuit și circa 139,7 mil. litri pentru alte lucrări agricole și activități din zootehnie.

Valoarea acestei cantități de motorină la prețul actual este de circa 22.000 mld. lei, sumă ce are pondere importantă în cheltuielile de producție și care depășește de cele mai multe ori puterea de cumpărare a producătorilor agricoli aflați într-un continuu proces de formare și consolidare a exploatațiilor agricole.

Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale a primit din partea producătorilor agricoli și altor agenți economici din agricultură sesizări privind prețul ridicat al motorinei destinate agriculturii în raport cu posibilitățile lor financiare, situație ce conduce la grave disfuncționalități în respectarea perioadelor agrotehnice optime.

Astfel, în cazul neefectuării lucrărilor agricole în perioadele agrotehnice optime, consumul de motorină crește substanțial, iar producția la hectar este mult diminuată.

V. Apropierea momentului integrării României în Uniunea Europeană impune și adaptarea persoanelor juridice de drept public și privat la un mediu economic și social bazat pe competiție și competență. Acest mediu presupune eforturi suplimentare în special din partea operatorilor culturali, care urmează să se confrunte concomitent cu două feluri de constrângeri: pe de o parte, publicul solicită o ofertă culturală diversă, de calitate și la costuri cât mai reduse, pe de altă parte, diversificarea ofertei și menținerea unor prețuri atractive sunt posibile numai în măsura în care anumite costuri sunt suportate de către ofertanții culturali.

Prezervarea, promovarea și valorificarea patrimoniului cultural, educarea publicului, facilitarea accesului la actul cultural, păstrarea identităților culturale confruntate cu riscul globalizării, precum și accelerarea trecerii către societatea informațională reprezintă nevoi și procese pe care operatorii culturali trebuie să învețe să le gestioneze.

În considerarea celor de mai sus, încă din anul 1998, Guvernul României s-a implicat în acest proces prin introducerea în legislație a conceptelor de programe și proiecte culturale și prin finanțarea acestora de la bugetul de stat sau de la bugetele locale.

După 6 ani de aplicare a acestui sistem de finanțare, se poate constata o creștere a competitivității operatorilor culturali din România față de operatorii culturali din alte state europene, competitivitate tradusă în principal printr-o rată foarte bună de absorbție a fondurilor comunitare disponibile prin programele europene de finanțare, cum este programul „Cultura 2000”.

Pe de altă parte însă, se constată că, în prezent, finanțarea în domeniul culturii este fragmentată, reglementată prin normative care stabilesc sisteme, condiții și criterii diferite.

Astfel, finanțarea programelor și proiectelor minimale este reglementată prin Ordonanța Guvernului nr.9/1996 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a instituțiilor publice de cultură finanțate din venituri extrabugetare și alocații de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, a sistemului de salarizare a personalului din aceste instituții, precum și îmbunătățirea salarizării personalului din instituțiile și activitățile cu profil cultural, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.86/1996, cu modificările și completările ulterioare; finanțarea programelor și proiectelor culturale inițiate de organizații neguvernamentale se realizează în condițiile Ordonanței Guvernului nr.51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor și proiectelor culturale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.245/2001, și ale Hotărârii Guvernului nr.49/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind stabilirea criteriilor de acordare a unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică, precum și altor organizații neguvernamentale fără scop lucrativ, care inițiază și organizează programe și proiecte culturale, norme care prevăd o procedură de selecție bazată exclusiv pe decizia funcționarilor din Ministerul Culturii și Cultelor; finanțarea programelor și proiectelor inițiate de instituțiile publice de cultură, altele decât cele minimale, se realizează în condițiile Legii nr.245/2001 pentru aprobarea

Ordonanței Guvernului nr.51/1998, care stabilește procedura administrativă de aprobare a acestora de către ordonatorul principal de credite; Ordonanța Guvernului nr.79/1998 instituie Fondul Cultural Național, constituit din surse extrabugetare și gestionat în regim extrabugetar de către Ministerul Culturii și Cultelor, pentru finanțarea, pe bază de selecție de oferte, a unor programe și proiecte culturale care își propun protejarea, punerea în valoare a moștenirii culturale, dezvoltarea și promovarea valorilor culturale contemporane; pentru editarea de carte și facilitarea accesului la lectură, Legea nr.186/2003 privind promovarea culturii scrise stabilește un sistem de finanțare, din bugetul Ministerului Culturii pe bază de selecție realizată de Comisia Națională pentru Subvenționarea Culturii Scrise.

Având în vedere că peste numai doi ani piața culturală românească se va deschide total pentru operatorii culturali din alte țări europene, se impune adoptarea unor măsuri legislative potrivit cărora competiția și competența sunt singurele reguli care guvernează finanțarea actului de cultură.

Astfel, în scopul satisfacerii nevoilor culturale la nivel local, zonal, regional, național, dar și internațional, este necesară finanțarea nerambursabilă a programelor, proiectelor și acțiunilor culturale.

De asemenea, pentru eficientizarea procesului de finanțare a actului de cultură se înființează Fondul Cultural Național, instituție publică cu personalitate juridică, cu atribuții de colectare a sumelor necesare și acordare a finanțării nerambursabile programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, finanțări ce vor fi acordate pe bază de selecție publică de oferte; menționăm că evaluarea și selectarea programelor, proiectelor și acțiunilor culturale se vor realiza de către comisii alcătuite din experți independenți, accesul la finanțare fiind permis în condiții de egalitate atât persoanelor juridice de drept public, cât și celor de drept privat care desfășoară activități culturale.

Prin măsurile care vor fi adoptate prin prezentul proiect de act normativ se asigură acordarea finanțărilor nerambursabile din bugetul Fondului Cultural Național și din bugetul Ministerului Culturii și Cultelor, în condiții de concurență, competitivitate și transparență, pentru programele, proiectele și acțiunile culturale și accelerarea procesului de transformare și adaptare a ofertanților culturali la condițiile viitorului, iar, pe de altă parte, contribuabilii vor avea garanția că resursele financiare publice sunt utilizate eficient pentru finanțarea actului de cultură de calitate.

VI. Potrivit prevederilor art.21 „Conturi deschise la Banca Națională a României”, art.28 „Operațiuni cu Trezoreria statului” și art.29 „Operațiuni cu titluri de stat” din Legea nr.312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, precum și a art.22 „Comisioane” din Legea nr.313/2004 privind datoria publică, Banca Națională a României percepe Ministerului Finanțelor Publice comisioane pentru operațiunile efectuate prin conturile deschise în evidențele sale, cât și pentru operațiunile cu titluri de stat efectuate în calitate de agent pe contul statului.

În vederea asigurării cadrului legal cu privire la posibilitatea efectuării plății comisioanelor aferente operațiunilor derulate de Ministerul Finanțelor Publice prin Banca Națională a României s-a procedat la completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria statului, aprobată cu modificări prin Legea nr.201/2003, cu completările ulterioare, în sensul că plata comisioanelor se efectuează prin debitarea directă de către Banca Națională a României a contului curent general al trezoreriei statului. Prin această reglementare se respectă angajamentul asumat de România în timpul negocierilor pentru Capitolul 11 – „Uniunea Economică și Monetară” și Capitolul 4 – „Libera circulație a capitalului”, cu privire la interzicerea creditării pe descoperit de cont sau orice alt tip de creditare acordată.

Totodată, având în vedere faptul ca plata comisioanelor către Banca Națională a României se efectuează din bugetul de stat conform art.22 „Comisioane” din Legea nr.313/2004 privind datoria publică, iar orice plată realizată din fonduri publice urmează fazele de angajare, ordonanțare, lichidare și plată, și se efectuează numai cu viza controlului financiar preventiv propriu conform art.24 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, se impune ca aceste tipuri de plăți sa se execute prin excepție de la prevederile Legii privind finanțele publice, fără să urmeze fazele de lichidare, ordonanțare și plată.

În situația în care comisioanele plătite Băncii Naționale a României urmează prevederile art.24 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, plata se poate efectua de Ministerul Finanțelor Publice numai a doua zi de la primirea documentației privind modul de calcul al comisioanelor, urmând ca pe baza acesteia să se poată întocmi nota de lichidare și ordonanțare la plată. În situația în care s-ar urma procedura actuală, prezentata anterior nu s-ar respecta obligațiile asumate de România cu privire la interzicerea creditării pe descoperit de cont sau orice alt tip de creditare acordată.

Pentru reglementarea aspectelor menționate anterior se impune completarea art.3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria statului, în sensul introducerii a două alineate noi care să permită plata comisioanelor prin excepție de la prevederile art.3 alin.(5) din ordonanță și ale art.24 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, prin debitarea directă a contului curent general al trezoreriei statului, de Banca Națională a României.

VII. Potrivit prevederilor art.8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin Trezoreria statului, modalitatea de asigurare a resurselor necesare efectuării plăților sectorului public o constituie printre altele și atragerea de depozite pe termen scurt de la societăți bancare sau instituții financiare.

Tranzacțiile efectuate în vederea atragerii de depozite se desfășoară prin negociere directă telefonic sau prin sistemul de tranzacționare Reuters dealing.

În vederea asigurării, în timp real, a lichidităților necesare în contul curent general al trezoreriei statului propunem reformularea art.8 lit.b în sensul eliminării prevederii cu privire la „prospectarea în totalitate a pieței financiare în scopul selectării celei mai avantajoase oferte pentru trezorerie”. Pentru a respecta aceasta prevedere ar fi fost necesar ca trezoreria statului să organizeze licitație pentru atragere de depozite, fapt ce îngreunează procesul de decontare al plăților în perspectiva sistemului electronic de plăți.

Astfel art.8 lit.b se reformulează astfel: „atragera de depozite pe termen scurt de la bănci sau alte instituții financiare, la un nivel al ratei dobânzii stabilit în condițiile cererii și ofertei pieței monetare.”

VIII. Potrivit prevederilor art.21 „Conturi deschise la Banca Națională a României”, art.28 „Operațiuni cu Trezoreria statului” și art.29 „Operațiuni cu titluri de stat” din Legea nr.312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României și a Legii datoriei publice nr.313/2004, precum și a angajamentului asumat de România în timpul negocierilor pentru Capitolul 11 – „Uniunea Economică și Monetară” și Capitolul 4 – „Libera circulație a capitalului” Banca Națională a României a calculat comisioane începând cu data de 1 ianuarie 2005 care sunt înregistrate zilnic în contabilitatea Băncii Naționale a României în contul „Debitori Diversi”.

Plata acestor comisioane nu s-a putut efectua de către Ministerul Finanțelor Publice, întrucât în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, nu există prevedere cu privire la posibilitatea efectuării plății comisioanelor prin excepție de la prevederile art.3 alin.(5) din ordonanță și ale art.24 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, prin debitarea directă a contului curent general al trezoreriei statului, de Banca Națională a României, această prevedere fiind reglementată la Secțiunea 1 Capitolul II din prezenta ordonanță.

Având în vedere cele de mai sus plata comisioanelor datorate de Ministerul Finanțelor Publice, Băncii Naționale a României, pentru operațiunile derulate în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2005 și data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe a fost reglementată prin prezenta ordonanță.

IX. Propunerea de modificare a Ordonanței Guvernului nr.75/2001 privind organizarea și funcționarea cazierului fiscal, republicată, are în vedere, pe de o parte, corelarea cu prevederile altor acte normative în vigoare, iar pe de altă parte, crearea cadrului pentru o mai bună administrare a cazierului fiscal.

Astfel, propunerea de abrogare a art.5 se bazează pe faptul că, Ministerul Finanțelor Publice are organizată o evidență separată a actelor de control fiscal, precum și a proceselor verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, prin care se realizează urmărirea acestora.

În cazul propunerii de completare a art.9, referitor la taxa de eliberare a cazierului fiscal, se are în vedere corelarea cu prevederile Legii nr.300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent și ale Hotărârii Guvernului nr.1766/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a acestei legi.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului privind reglementarea unor măsuri financiare, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, în temeiul art.1 pct.I poz.2 din Legea nr.602/2004 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe.

PRIM – MINISTRU

Călin Popescu – Tăriceanu

The image shows a handwritten signature in black ink over a circular official stamp. The stamp features the coat of arms of Romania in the center, surrounded by the text 'ROMANIA' at the top and 'PRIM-MINISTRU' at the bottom. The signature is written in a cursive style, starting with a large 'C' and ending with a long horizontal stroke.